

Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 20.06.2017

Versjon 2

revidert den: 13.06.2017

Avsnitt 1: Identifikasjon av kjemikaliet og ansvarlig firma

- **1.1 Produktidentifikator**
- **Handelsnavn:** IPS e.max ZirCAD MT Colouring Liquid A3, A3.5, A4, B3, B4 /
IPS e.max ZirCAD LT Colouring Liquid A3, A3.5 B3, B4
IPS e.max ZirCAD MT Colouring Liquid brown / IPS e.max
ZirCAD LT Colouring Liquid brown
- **1.2 Relevante, identifiserte anvendelser av stoffet eller stoffblandingen, samt anvendelser som frarådes**
Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **Bruk av stoffet/ tilberedning produksjon av tannproteser**
- **1.3 Enkeltopplysninger om foretaket som leverer sikkerhetsdatabladet**
- **Produsent/leverandør:**
Ivoclar Vivadent AG
Bendererstrasse 2
FL-9494 Schaan
PRINCIPALITY OF LIECHTENSTEIN
-
- **Tel:** +423 235 35 35
Fax: +423 235 33 60
- **Avdeling for nærmere informasjon:**
For Scandinavia:
Ivoclar Vivadent AB, Dalvägen 14, 169 56 Solna
Tel: +46 8 514 939 30 / Fax: +46 8 514 939 40
info@ivoclarvivadent.se
- **1.4 Nødnummer:** Giftinformasjonen / Døgnåpen telefon: 22 59 13 00

Avsnitt 2: Viktigste faremomenter

- **2.1 Klassifisering av stoff eller stoffblanding**
- **Klassifisering i henhold til EC-forskrift nr.1272/2008**
Skin Corr. 1B H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.
Eye Dam. 1 H318 Gir alvorlig øyeskade.

- **2.2 Etikettelementer**
- **Merking iht. bestemmelse (EC) Nr. 1272/2008**
Produktet er klassifisert og merket i henhold til CLP-forordningen.
- **Farepiktogrammer**

GHS05

- **Signalord Fare**
- **Farebestemmende komponenter ved etikettering:**
inorganic nitrate salts
- **Advarselsetninger**
H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.
- **Sikkerhetssetninger**
P280 Benytt vernehansker/verneklær/vernebriller/ansiktsskjerm.
P303+P361+P353 VED HUDKONTAKT (eller håret): Tilsølte klær må fjernes straks. Skyll/dusj huden med vann.

(fortsatt på side 2)

Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 20.06.2017

Versjon 2

revidert den: 13.06.2017

**Handelsnavn: IPS e.max ZirCAD MT Colouring Liquid A3, A3.5, A4, B3, B4 / IPS e.max ZirCAD LT Colouring Liquid A3, A3.5 B3, B4
IPS e.max ZirCAD MT Colouring Liquid brown / IPS e.max ZirCAD LT Colouring Liquid brown**

(fortsatt fra side 1)

P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØYNE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen.

P310 Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER/en lege.

P501 Innholdet / emballasjen skal avhendes i henhold til de lokale / regionale / nasjonale / internasjonale forskrifter.

- 2.3 Andre farer
- Resultater av PBT- og vPvB-vurdering
- PBT: Ikke brukbar.
- vPvB: Ikke brukbar.

Avsnitt 3: Stoffblandingers sammensetning og stoffenes klassifisering

- 3.2 Kjemisk karakterisering: Blandinger
- Beskrivelse: Blanding av nedenstående oppførte stoffer med ufarlige tilsetninger.

· Farlige innholdsstoffer:

CAS: 10031-51-3	Erbium(III) nitrate pentahydrate Ox. Sol. 2, H272; Eye Dam. 1, H318; Skin Irrit. 2, H315; STOT SE 3, H335	2,5-<25%
CAS: 7782-61-8	jern(III) nitrat nonahydrat Ox. Sol. 2, H272; Skin Irrit. 2, H315; Eye Irrit. 2, H319	2,5-<10%

- Ytterligere informasjoner: Teksten til de fareangivelsene som er inkludert her, kan konsulteres i kapittel 16.

Avsnitt 4: Førstehjelpstiltak

- 4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak
- Etter innånding:
Tilførsel av frisk luft eller surstoff; søk legehjelp.
Ved bevisstløshet lagring og transport i stabil sidestilling.
- Etter hudkontakt: Vask straks av med mye vann.
- Etter øyekontakt:
Skyll øynene med åpne øyenlokk i flere minutter under rennende vann.
Tilkall lege straks.
- Etter svelging:
Skyll munnen og drikk rikelig med vann.
Sørg for legebehandling.
- 4.2 De viktigste symptomer og effekter, både akutt og forsinket
Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- 4.3 Indikasjon på omgående medisinsk hjelp eller påkrevet spesialbehandling
Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 5: Tiltak ved brannslukning

- 5.1 Slokkemiddel
- Egnede slukningsmidler: Brannslukningstiltak tilpasses omgivelsene.
- 5.2 Spesielle farer som oppstår pga. substanser eller blandinger
Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

(fortsatt på side 3)

-NO

Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 20.06.2017

Versjon 2

revidert den: 13.06.2017

**Handelsnavn: IPS e.max ZirCAD MT Colouring Liquid A3, A3.5, A4, B3, B4 / IPS e.max ZirCAD LT Colouring Liquid A3, A3.5 B3, B4
IPS e.max ZirCAD MT Colouring Liquid brown / IPS e.max ZirCAD LT Colouring Liquid brown**

(fortsatt fra side 2)

- **5.3 Informasjon vedr. brannbekjempelse**
- **Spesielt verneutstyr:** Ingen spesielle tiltak nødvendig.

Avsnitt 6: Tiltak ved utilsiktet utslipp

- **6.1 Personlige vernetiltak, verneutstyr og prosedyrer ved nødsituasjoner**
Ta på beskyttelsesdrakt. Hold ubeskyttede personer borte.
- **6.2 Miljøverntiltak:** La ikke produktet komme ned i kloakk/overflatevann/grunnvann.
- **6.3 Metoder og materiale for oppsamling og opprensing:**
Ta opp stoffet med væskebindende materiale (sand, kiselgur, syrebindemiddel, universalbindemiddel, sagflis).
- **6.4 Henvisning til andre avsnitt**
Informasjoner om sikker håndtering, se kapittel 7.
Informasjoner om personlig beskyttelsesutstyr, se kapittel 8.
Informasjoner om bortskaffelse/deponering, se kapittel 13.

Avsnitt 7: Håndtering og oppbevaring

- **7.1 Forholdsregler for sikker håndtering**
Kun personell med tilstrekkelig opplæring skal håndtere dette produktet.
Bare til odontologisk bruk.
- **Henvisninger om brann- og eksplosjonsvern:** Ingen særlige tiltak nødvendig.
- **7.2 Vilkår for sikker lagring, inkl. eventuelle inkompatibiliteter**
- **Lagring:**
- **Krav til lagerrom og beholdere:** Må bare oppbevares i originalbeholdere.
- **Informasjoner om felles lagring:** Ikke nødvendig.
- **Ytterligere informasjoner om lagervilkårene:**
Hold beholderne tett tillukket.
Beskyttes mot varme og direkte solpåvirkning.
- **7.3 Spesiell sluttbruk** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 8: Eksponeringskontroll og personlig verneutstyr

- **Ytterligere informasjoner om utforming av tekniske anlegg:** Ingen ytterligere informasjoner, se punkt 7.
- **8.1 Kontrollparametere**
- **Komponenter med grenseverdier for arbeidsplass som må overholdes:**
Produktet inneholder ingen relevante mengder av stoffer med arbeidsplassrelevante grenseverdier som må overvåkes.
- **Ytterligere informasjoner:** Basis: listene som var gyldige ved oppstillingen.
- **8.2 Begrensning og kontroll av eksponering**
- **Personlig verneutstyr:**
- **Generelle verne- og hygienetiltak:**
Overhold vanlige, profesjonelle hygienetiltak.
Holdes adskilt fra næringsmidler, drikkevarer og førstoffer.
Vask hendene før arbeidspauser og ved arbeidets slutt.
Fjern omgående forurensede, gjennomvætede klær.
Unngå berøring med øyne og hud.
- **Åndedrettsvern:** Ikke nødvendig.

(fortsatt på side 4)

Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 20.06.2017

Versjon 2

revidert den: 13.06.2017

**Handelsnavn: IPS e.max ZirCAD MT Colouring Liquid A3, A3.5, A4, B3, B4 / IPS e.max ZirCAD LT Colouring Liquid A3, A3.5 B3, B4
IPS e.max ZirCAD MT Colouring Liquid brown / IPS e.max ZirCAD LT Colouring Liquid brown**

(fortsatt fra side 3)

· **Håndvern:**

Beskyttelseshansker

Hanskematerialet må være ugjennomtrengelig og bestandig overfor produktet /stoffet /blandingen.
Etter bruk av hansker må man benytte hudrense- og hudpleiemidler.

· **hanskemateriale**

Naturkautsjuk (Latex)

Kloroprenkautsjuk

Nitrilkautsjuk

Butylkautsjuk

Fluorkautsjuk (Viton)

Hanskematerialet velges under hensyntagen til holdbarhetstid, gjennomtrengelighet og degradering.

· **gjennomtrengingstid for hanskemateriale**

Den nøyaktige holdbarhetstiden må bringes på det rene hos hanskeprodusenten og overholdes.

· **Øyevern:**

Tettsittende vernebrille

Avsnitt 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

· **9.1 Informasjon om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper**· **alminnelige opplysninger**· **Utseende:**

· Form:	Flytende
· Farge:	Forskjellig, alt etter farging
· Lukt:	Karakteristisk
· Lukterskel:	Ikke bestemt.

· **pH-verdi ved 20 °C:** < 2· **Tilstandsending**· **Smeltepunkt/smelteområde:** Ikke bestemt.· **Kokepunkt/kokeområde:** Ikke bestemt.· **Flammepunkt:** Ikke bestemt.· **Antennelighet (fast, gassformet):** Ikke brukbar.· **Selvantennelighet:** Produktet er ikke selvantennelig.· **Eksplisjonsfare:** Produktet er ikke eksplisjonsfarlig.· **Damptrykk:** Ikke bestemt.· **Tetthet:** Ikke bestemt.· **relativt tetthet** Ikke bestemt.· **damptetthet** Ikke bestemt.· **fordampningshastighet** Ikke bestemt.

(fortsatt på side 5)

Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 20.06.2017

Versjon 2

revidert den: 13.06.2017

**Handelsnavn: IPS e.max ZirCAD MT Colouring Liquid A3, A3.5, A4, B3, B4 / IPS e.max ZirCAD LT Colouring Liquid A3, A3.5 B3, B4
IPS e.max ZirCAD MT Colouring Liquid brown / IPS e.max ZirCAD LT Colouring Liquid brown**

(fortsatt fra side 4)

· Løslighet i / blandbarhet med vann:	Løslig.
· Fordelingskoeffisient (n-oktanol/vann):	Ikke bestemt.
· Viskositet:	
Dynamisk:	Ikke bestemt.
Kinematisk:	Ikke bestemt.
· 9.2 Annen informasjon	Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 10: Stabilitet og reaktivitet

- **10.1 Reaktivitet** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **10.2 Kjemisk stabilitet** Stabil under normale betingelser for håndtering og oppbevaring.
- **Termisk spaltning / vilkår som må unngås:** Ingen spaltning ved formålsriktig bruk.
- **10.3 Mulighet for farlige reaksjoner** Det kjennes ingen farlige reaksjoner.
- **10.4 Forhold som bør unngås** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **10.5 Inkompatible materialer:** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **10.6 Farlige nedbrytningsprodukter:** Ingen under normale betingelser for oppbevaring og bruk.

Avsnitt 11: Opplysninger om helsefare

- **11.1 Informasjon om toksikologiske virkninger**
- **Akutt toksisitet:** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- **på huden:**
Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.
- **på øyet:**
Gir alvorlig øyeskade.
- **Sensibilisering:** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- **Informasjon om følgende grupper med potensielle virkninger:**
- **Skader på arvestoffet i kjønnseller** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- **Kreftframkallende egenskap** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- **Reproduksjonstoksicitet** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- **STOT – enkelteksponering** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- **STOT – gjentatt eksponering** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- **Aspirasjonsfare** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Avsnitt 12: Miljøopplysninger

- **12.1 Giftighet**
- **Akvatisk toksisitet:** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **12.2 Persistens og nedbrytbarhet** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **12.3 Bioakkumulasjonspotensial** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **12.4 Mobilitet i jord** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **Ytterligere økologiske informasjon:**
- **Generelle informasjon:**
Vannfareklasse 1 (D) (Selvklassifisering): lett farlig for vann
Ikke la stoffet komme uforynnet ned i grunnvannet, i vassdrag eller i kloakker.

(fortsatt på side 6)

Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 20.06.2017

Versjon 2

revidert den: 13.06.2017

**Handelsnavn: IPS e.max ZirCAD MT Colouring Liquid A3, A3.5, A4, B3, B4 / IPS e.max ZirCAD LT Colouring Liquid A3, A3.5 B3, B4
IPS e.max ZirCAD MT Colouring Liquid brown / IPS e.max ZirCAD LT Colouring Liquid brown**

(fortsatt fra side 5)

- 12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering
- PBT: Ikke brukbar.
- vPvB: Ikke brukbar.
- 12.6 Andre skadelige virkninger Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 13: Fjerning av kjemikalieavfall

- 13.1 Metoder for avfallsbehandling
- **Anbefaling:**
Produktet må kasseres ved et avfallsbehandlingsanlegg eller forbrenningsanlegg i henhold til lokale forskrifter.
- **Ikke rengjort emballasje:**
- **Anbefaling:** Deponering i henhold til myndighetenes forskrifter.

Avsnitt 14: Opplysninger om transport

- 14.1 UN-nummer:
- ADR,RID,ADN, IMDG, IATA UN3264
- 14.2 Korrekt UN-forsendelsesbetegnelse
- ADR/RID/ADN 3264 ETSENDE VÆSKE, SUR, UORGANISK, N.O.S.
(inorganic nitrate salts)
- IMDG, IATA CORROSIVE LIQUID, ACIDIC, INORGANIC, N.O.S.
(inorganic nitrate salts)
- 14.3 transport fareklasser
- ADR/RID/ADN
-
- klasse 8 (C1) Etsende stoffer
- Fareseddel 8
- IMDG, IATA
-
- Class 8 Etsende stoffer
- Label 8
- 14.4 Emballasjegruppe:
- ADR,RID,ADN, IMDG, IATA II
- 14.5 Miljøfarer: Ikke brukbar.
- 14.6 Særskilte forholdsregler for bruker Advarsel: Etsende stoffer
- Kemler-tall: 80
- EMS-nummer: F-A,S-B

(fortsatt på side 7)

NO

Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 20.06.2017

Versjon 2

revidert den: 13.06.2017

**Handelsnavn: IPS e.max ZirCAD MT Colouring Liquid A3, A3.5, A4, B3, B4 / IPS e.max ZirCAD LT Colouring Liquid A3, A3.5 B3, B4
IPS e.max ZirCAD MT Colouring Liquid brown / IPS e.max ZirCAD LT Colouring Liquid brown**

(fortsatt fra side 6)

· Segregation groups	Acids
· Stowage Category	B
· Stowage Code	SW2 Clear of living quarters.
· 14.7 Transport i bulk iht. annekse II til MARPOL 73/78 og til IBC-koden	Ikke brukbar.
· Transport/ytterligere informasjon:	
· ADR/RID/ADN	
· Begrenset mengde (LQ)	1L
· Unntatte mengder (EQ)	Kode: E2 Maksimal nettovekt per inneremballasje: 30 ml Maksimal nettovekt per ytteremballasje: 500 ml
· Transportkategori	2
· Tunnel restriksjonskode	E
· IMDG	
· Limited quantities (LQ)	1L
· Excepted quantities (EQ)	Code: E2 Maximum net quantity per inner packaging: 30 ml Maximum net quantity per outer packaging: 500 ml
· UN "Model Regulation":	UN 3264 ETSSENDE VÆSKE, SUR, UORGANISK, N.O.S. (INORGANIC NITRATE SALTS), 8, II

Avsnitt 15: Opplysninger om lover og forskrifter

- 15.1 Helse-, sikkerhets- og miljøforskrifter/lovgivning som gjelder spesielt for stoffet eller stoffblandingen
- Nasjonale forskrifter:
- Andre forskrifter, restriksjoner og forbudsforordninger
Produktet er et medisinsk utstyr i henhold til direktiv 93/42/EØF.
- 15.2 Kjemisk sikkerhetsvurdering: En kjemisk sikkerhetsvurdering er ikke utført.

* Avsnitt 16: Andre opplysninger av betydning for helse, miljø og sikkerhet

Opplysningene er basert på vårt kjennskap i dag. De utgjør dog ingen forsikring om produkttegenskaper og er ikke grunnlag for noe kontraktsmessig rettsforhold.

- **Relevante satser**
H272 Kan forsterke brann; oksiderende.
H315 Irriterer huden.
H318 Gir alvorlig øyeskade.
H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.
H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene.
- **Forkortelser og akronymer:**
ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)
IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods
IATA: International Air Transport Association
GHS: Globally Harmonised System of Classification and Labelling of Chemicals
EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances
ELINCS: European List of Notified Chemical Substances

(fortsatt på side 8)

-NO

Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 20.06.2017

Versjon 2

revidert den: 13.06.2017

Handelsnavn: IPS e.max ZirCAD MT Colouring Liquid A3, A3.5, A4, B3, B4 / IPS e.max ZirCAD LT Colouring Liquid A3, A3.5 B3, B4
IPS e.max ZirCAD MT Colouring Liquid brown / IPS e.max ZirCAD LT Colouring Liquid brown

(fortsatt fra side 7)

CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)

PBT: Persistent, Bioaccumulative and Toxic

vPvB: very Persistent and very Bioaccumulative

Ox. Sol. 2: Oxidizing solids – Category 2

Skin Corr. 1B: Skin corrosion/irritation – Category 1B

Skin Irrit. 2: Skin corrosion/irritation – Category 2

Eye Dam. 1: Serious eye damage/eye irritation – Category 1

Eye Irrit. 2: Serious eye damage/eye irritation – Category 2

STOT SE 3: Specific target organ toxicity (single exposure) – Category 3

* Data forandret i forhold til forrige versjon

NO